PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1108

od 5. srpnja 2021.

o priznavanju istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana Sjedinjenih Američkih Država za transakcije izvedenicama koje nadzire Upravni odbor Sustava saveznih rezervi, Ured deviznog revizora, Savezna korporacija za osiguranje depozita, Uprava za poljoprivredne kredite i Savezna agencija za stambeno financiranje s određenim zahtjevima iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ([1]), a posebno njezin članak 13. stavak 2.,

budući da:

(1) Člankom 13. Uredbe (EU) br. 648/2012 propisan je mehanizam kojim je Komisija ovlaštena donositi odluke o istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treće zemlje sa zahtjevima iz članaka 4., 9., 10. i 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, na temelju kojih se smatra da su druge ugovorne strane koje sklapaju transakciju u okviru područja primjene te uredbe, od kojih barem jedna od njih ima sjedište u toj trećoj zemlji, ispunile navedene zahtjeve ispunjavanjem zahtjeva utvrđenih pravnim sustavom te treće zemlje. Izjavom o istovrijednosti doprinosi se ostvarenju općeg cilja Uredbe (EU) br. 648/2012 odnosno smanjenju sistemskog rizika i povećanju transparentnosti tržišta izvedenica osiguranjem međunarodno usklađene primjene načela dogovorenih s trećim zemljama i utvrđenih tom uredbom.

(2) Člankom 11. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, koja je dopunjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 149/2013 ([2]) i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2251 ([3]), utvrđuju se pravni zahtjevi Unije u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Osim toga, tim su odredbama utvrđene obveze vrednovanja i rješavanja sporova koje se primjenjuju na te ugovore („tehnike smanjenja operativnog rizika") te obveze razmjene kolaterala („iznosi nadoknade").

(3) Kako bi se pravni, nadzorni i izvršni sustavi treće zemlje smatrali istovrijednima sustavu Unije u pogledu tehnika smanjenja operativnog rizika i zahtjeva u pogledu iznosa nadoknade, ishod primjenjivih pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treba biti istovrijedan zahtjevima Unije kako su utvrđeni u članku 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, osiguravajući zaštitu profesionalne tajne koja je istovrijedna zaštiti iz članka 83. te uredbe. Osim toga, istovrijedni pravni, nadzorni i izvršni aranžmani moraju se učinkovito primjenjivati na pravedan način i bez

([1]) SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano uz regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2251 od 4. listopada 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu regulatornih tehničkih standarda za tehnike smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana (SL L 340, 15.12.2016., str. 9.).

narušavanja tržišne konkurencije u toj trećoj zemlji. Stoga se pri ocjenjivanju istovrijednosti provjerava osigurava li se pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima treće zemlje da ugovori o OTC izvedenicama, čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana i koje sklapa barem jedna druga ugovorna strana sa sjedištem u toj trećoj zemlji, ne izlažu financijska tržišta u Uniji višoj razini rizika te da stoga ne predstavljaju neprihvatljive razine sistemskog rizika u Uniji.

(4) Komisija je 1. rujna 2013. primila tehnički savjet od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) o pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima u SAD-u ([4]) o, među ostalim, tehnikama smanjenja operativnog rizika i iznosima nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Međutim, ESMA se u svojem tehničkom savjetu usredotočila na pravila Komisije za trgovanje robnim ročnicama i Komisije za vrijednosne papire i burzu i nije obuhvatila pravila koja se primjenjuju na druge ugovorne strane koje reguliraju Upravni odbor Sustava saveznih rezervi, Ured deviznog revizora, Savezna korporacija za osiguranje depozita, Uprava za poljoprivredne kredite i Savezna agencija za stambeno financiranje (zajedno „bonitetna regulatorna tijela SAD-a”).

(5) Komisija je razmotrila regulatorne promjene koje su se dogodile od primitka ESMA-ina tehničkog savjeta. Ova se Odluka ne temelji samo na komparativnoj analizi pravnih, nadzornih i izvršnih zahtjeva koji se primjenjuju u SAD-u, nego i na ocjeni ishoda tih zahtjeva te njihove primjerenosti za smanjenje rizika koji proizlaze iz tih ugovora na način koji se smatra istovrijednim ishodu zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 648/2012.

(6) Pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se primjenjuju u SAD-u na ugovore o OTC izvedenicama utvrđeni su u glavi VII. Dodd-Frankova zakona o reformi Wall Streeta i zaštiti potrošača („Dodd-Frankov zakon”) i u posebnim provedbenim pravilima koja su donijela bonitetna regulatorna tijela SAD-a.

(7) Ne postoje jednakovrijedna pravila o tehnikama smanjenja operativnog rizika koja se primjenjuju na OTC izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u skladu s Dodd-Frankovim zakonom i bonitetna regulatorna tijela SAD-a nisu izdala pravila ili propise kojima se propisuju jednakovrijedni zahtjevi. Ova Odluka stoga ne obuhvaća pravne, nadzorne i izvršne aranžmane koji se primjenjuju na transakcije OTC izvedenicama koje su sklopljene između druge ugovorne strane koju reguliraju bonitetna regulatorna tijela SAD-a i druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji koja podliježe zahtjevima iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 i u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja, vrednovanja i obveze rješavanja sporova.

(8) U Uniji ugovori o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana podliježu, u skladu s člankom 11. stavkom 3., obvezi razmjene kolaterala („zahtjev za iznosom nadoknade”). U skladu s tim pravilom, sve druge ugovorne strane dužne su razmjenjivati varijacijske iznose nadoknade, a druge ugovorne strane koje premaše određeni prag dužne su razmjenjivati inicijalne iznose nadoknade. U tom je smislu svaka druga ugovorna strana koju regulira bonitetno regulatorno tijelo SAD-a dužna poštovati pravilo koje su donijela bonitetna regulatorna tijela SAD-a kako je utvrđeno u glavi 12. Kodeksa saveznih propisa, odnosno u dijelu 45. (za Ured deviznog revizora), 237. (za Sustav saveznih rezervi), 349. (za Saveznu korporaciju za osiguranje depozita), 624. (za Upravu za poljoprivredne kredite) i 1221. (za Saveznu agenciju za stambeno financiranje) (zajedno „pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni” (*Swap Margin Rule*).

(9) Pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni primjenjuje se na ugovore o razmjeni i ugovore o razmjeni koji se temelje na vrijednosnim papirima koje su sklopili obuhvaćeni i drugi subjekti ugovora o razmjeni, financijski krajnji korisnici bez značajne izloženosti u ugovorima o razmjeni i druge ugovorne stranke kao što su države, multilateralne razvojne banke ili Banka za međunarodne namire. Da bi imao značajnu izloženost u ugovorima o razmjeni subjekt mora imati prosječni dnevni ukupni zamišljeni iznos neporavnanih OTC izvedenica za lipanj, srpanj i kolovoz prethodne kalendarske godine viši od 8 milijardi USD, dok analogni prag utvrđen u članku 28. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 iznosi 8 milijardi EUR. U Uniji zahtjev za razmjenu varijacijskog iznosa nadoknade nema prag značajnosti te se primjenjuje na sve druge ugovorne strane koje podliježu članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012. Propisani kombinirani minimalni iznos za prijenos inicijalnog i varijacijskog iznosa nadoknade u pravilu o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni iznosi 500 000 USD, dok je povezanim zahtjevom iz članka 25. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 utvrđen iznos od 500 000 EUR. S obzirom na ograničeni učinak razlike u valutama, ti bi se iznosi trebali smatrati istovrijednima.

([4]) ESMA/2013/BS/1157, „Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – US” (Tehnički savjet o regulatornoj istovrijednosti treće zemlje u skladu s EMIR-om – SAD), završno izvješće, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, 1. rujna 2013.

(10) Zahtjevi iz pravila o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni primjenjuju se na „ugovore o razmjeni" kako su definirani u odjeljku 721. Dodd-Frankova zakona i „ugovore o razmjeni koji se temelje na vrijednosnim papirima" kako su definirani u odjeljku 761. istog zakona, čime su obuhvaćeni gotovo svi ugovori koji su definirani kao OTC izvedenice u Uredbi (EU) br. 648/2012, uz iznimku deviznih terminskih ugovora i ugovora o razmjeni valuta za koje pravilom o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni nisu utvrđeni zahtjevi. Osim toga, pravilom o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni ne utvrđuje se poseban tretman za strukturirane proizvode, uključujući pokrivene obveznice i sekuritizacije. U Uniji su ugovori o razmjeni valuta i devizni terminski ugovori izuzeti od zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade, od kojih mogu biti izuzete i izvedenice povezane s pokrivenim obveznicama za potrebe ograničenja rizika. Stoga bi se ova Odluka trebala primjenjivati samo na transakcije OTC izvedenicama koje podliježu zahtjevima za iznos nadoknade na temelju prava Unije i pravilu o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni.

(11) Zahtjevi iz pravila o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni za izračun inicijalnog iznosa nadoknade istovrijedni su zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 648/2012. Kao i Prilogom IV. Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, pravilom o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni dopušta se primjena standardiziranog modela. Osim toga, za izračun se mogu koristiti i interni modeli ili modeli trećih strana ako sadržavaju određene posebne parametre, uključujući minimalne intervale pouzdanosti i razdoblja iznosa nadoknade za rizik te određene povijesne podatke, uključujući razdoblja stresa. Te modele mora odobriti relevantno bonitetno regulatorno tijelo SAD-a.

(12) Zahtjevi iz pravila o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni koji se odnose na prihvatljivi kolateral i način držanja i odvajanja kolaterala istovrijedni su zahtjevima iz članka 4. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni sadržava istovrijedan popis prihvatljivih kolaterala. Stoga bi se pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni trebalo smatrati istovrijednim onome iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012.

(13) U pogledu istovrijedne razine čuvanja profesionalne tajne, u SAD-u informacije kojima raspolažu savezna regulatorna tijela podliježu Zakonu o privatnosti i Zakonu o pravu na pristup informacijama. U skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama pojedinac ili organizacija u mnogim slučajevima moraju poduzeti mjere kojima se jamči povjerljivo postupanje s dostavljenim informacijama. Stoga se Zakonom o privatnosti i Zakonom o pravu na pristup informacijama predviđaju jamstva za čuvanje profesionalne tajne, uključujući čuvanje poslovnih tajni koje se dijele s tijelima trećih strana, koja su istovrijedna onima iz glave VIII. Uredbe (EU) br. 648/2012. Trebalo bi smatrati da se zahtjevima SAD-a osigurava razina čuvanja profesionalne tajne istovrijedna onoj koja je zajamčena Uredbom (EU) br. 648/2012.

(14) Konačno, kad je riječ o učinkovitom nadzoru i izvršenju pravnih aranžmana u SAD-u, bonitetna regulatorna tijela SAD-a imaju široke istražne i nadzorne ovlasti za ocjenu u kojoj mjeri obuhvaćeni subjekti ugovora o razmjeni poštuju pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni. Bonitetna regulatorna tijela SAD-a mogu poduzeti niz nadzornih mjera za suzbijanje kršenja primjenjivih zahtjeva. Osim toga, pravni okvir SAD-a za kršenje primjenjivih zahtjeva predviđa građanskopravne sankcije, uključujući privremene ili trajne sudske zabrane ili sudske mjere i novčane kazne te kaznene sankcije. Stoga bi trebalo smatrati da se tim mjerama predviđa učinkovita primjena relevantnih pravnih, regulatornih i izvršnih aranžmana u skladu s Dodd-Frankovim zakonom, Zakonom o burzama roba, Zakonom o burzi vrijednosnih papira, pravilom o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni, kao i propisima Komisije za trgovanje robnim ročnicama i Komisije za vrijednosne papire i burzu ako je primjenjivo, na pravedan način i bez narušavanja tržišnog natjecanja, kako bi se osigurali učinkovit nadzor i izvršenje.

(15) Ovom se Odlukom priznaje istovrijednost obvezujućih zahtjeva koje su utvrdila bonitetna regulatorna tijela koji se odnose na ugovore o OTC izvedenicama i koji se primjenjuju u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija će, u suradnji s ESMA-om, nastaviti redovito pratiti promjene te učinkovito i dosljedno izvršenje pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana za te ugovore o OTC izvedenicama u pogledu zahtjeva za pravovremenu potvrdu, kompresiju i usklađivanje portfelja, vrednovanje, rješavanje sporova i iznose nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u vezi s kojima je donesena ova Odluka. Komisija u okviru praćenja može od bonitetnih regulatornih tijela SAD-a zatražiti da dostave informacije o regulatornim i nadzornim promjenama. Komisija u bilo kojem trenutku može provesti posebno preispitivanje ako zbog relevantnih promjena bude potrebno ponovno preispitati istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takvog preispitivanja ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage, zbog čega bi se na druge ugovorne strane automatski ponovno primjenjivali svi zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 648/2012.

(16) Mjere utvrđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Sjedinjenih Američkih Država za razmjenu kolaterala koji se primjenjuju na transakcije koje su uređene kao „ugovori o razmjeni" kako su definirani u odjeljku 721. Dodd-Frankova zakona ili „ugovori o razmjeni na temelju vrijednosnih papira" kako su definirani u odjeljku 761. istog zakona i čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, ako barem jedna od drugih ugovornih strana u tim transakcijama ima sjedište u SAD-u i ako je Upravni odbor Sustava saveznih rezervi, Ured deviznog revizora, Savezna korporacija za osiguranje depozita, Uprava za poljoprivredne kredite i Savezna agencija za stambeno financiranje smatraju obuhvaćenim subjektom ugovora o razmjeni te ako ta druga ugovorna strana podliježe pravilu o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni utvrđenom u glavi 12. Zakonika o saveznim propisima, odnosno u dijelu 45. (za Ured deviznog revizora), 237 (za Sustav saveznih rezervi), 349 (za Saveznu korporaciju za osiguranje depozita), 624 (za Upravu za poljoprivredne kredite) i 1221 (za Saveznu agenciju za stambeno financiranje) (zajedno „pravilo o iznosu nadoknade u ugovorima o razmjeni").

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. srpnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN